

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

— Ἐθιοθέντες οἱ ἡμέτεροι Ἀναγνώσται ἅπαξ εἰς τὰ λεπτότερα τεχνουργήματα τῆς γερμανικῆς ξυλογραφίας ὃ ἀπορτίσωσι πιθανῶς διὰ τὴν ἐκλογὴν ἐπεξεργασίας, καθ' ἣν δημοσιεύομεν σήμερον ἕτερον χαριέστατον ἔργον τοῦ ὁμογενοῦς Καλλιτέχου Ν. Γύζη. Προλαμβάνοντες ἡμῶς τοιαύτην ἐσπευσμένην κρίσιν διαβεβαιούμεν αὐτούς, ὅτι ἡ ἀναπαραγωγὴ ἐκάστου εἰκονίσματος ὑπὸ τῶν ξυλογραφικῶν ἐργαστηρίων δὲν γίνεται ἐνταῦθα κατὰ τὰς ἐμπνεύσεις ἢ τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ τυχόντος ἐργάτου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὴν ἐπιστασίαν αὐτοῦ τοῦ Καλλιτέχου, οὗ ἡ γνώμη, τὸ κῦρος καὶ τὰ προνόμια εἶνε σεβαστά καὶ ἀναφαίρετα. Ὁ δὲ Ἀνατλίτης Κουρβὺς τοῦ κ. Γύζη οὐδὲν ἀπώλεσεν ἐκ τῆς φυσικότητος καὶ τῆς ἄλλης πρωτοτυπίας του, ἀπ' ἐναντίας μάλιστα διὰ τῶν ἀδρῶν τοῦ τεχνίτου γραμμῶν ἀναδεικνύεται ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ ἀπλότης τοῦ ἀπλουστάτου ὄντως ἐπεισοδίου. Ἡ ὑπόθεσις βεβαίως εἶνε εἰλημμένη ἐκ τῶν μερῶν μας, καὶ ἐν τῷ παραλήγματι τοῦ κουρέως τῆς ἐνορίας ἢ καὶ ὅλου τοῦ χωρίου κουρεύεται, κατὰ τὴν ἑαρινὴν ἀναμφιβόλως τοῦ ἔτους ὥραν, ὃ προσελθὼν ἢ μᾶλλον ἐξαγκατικῶς παραπεμφθεὶς ἀγιόπαις, τοῦ ὁποίου ἡ ἀξήθητα κόμη ὑπερβάσα ἤδη τὸν τράχηλον ἐφάσεν εἰς τὸ ἀπροχώρητον. Ἡ ἔντασις τῆς προσοχῆς καὶ τῆς δεξιότητος τοῦ καλοῦ γέροντος εἶνε πλεόν εἰς τὸ κατακόρυφον, ἐπιμαρτυροῦσι δὲ τὸ κρίσιμον τῆς ὥρας καὶ οἱ μορφασμοὶ τοῦ μικροῦ, ὅστις παρέκαμψεν ἤδη τὸν ἀριστερὸν πόδα διὰ τοῦ καδίσματος ὡσεὶ ἔτοιμος ν' ἀμυνθῆ κατὰ πάσης λοξοδρομίας τῆς ψαλίδος. Τὰ ἐπικίνδυνα στενά τοῦ ἀντιστοίχου ὠτὸς διηυλακώθησαν εὐτυχῶς ἀντὶ δλίγων ἀμυχῶν ὑπὸ τοῦ φονικῶς εὐμεγέθους ὄργάνου, πᾶσα δὲ σκέψις τοῦ ἀνυπομόνου θύματος συγκεντροῦται νῦν εἰς τὴν χρονικὴν ἀναμέτρησιν τοῦ ἐπιλοιποῦ τῆς ἐγγιρήσεως μέρους. Τίς ἐξ ἡμῶν δὲν ἐδοκίμασεν ἅπαξ ἢ

πολλὰκις τὴν ἀπερίγραπτον στενοχωρίαν τῆς ἄλλως εὐεργετικῆς ταύτης κομμάσεως, καὶ τὴν ἀνακούφισιν, ἣτις ἐπέρχεται μετὰ τὴν κουράν τῆς γυμνωθείσης πλέον κεφαλῆς καὶ τοῦ ἐλευθερωθέντος σώματος;

— Ὁ περὶ ὑπάρξεως ἀγῶν δὲν ἔλαχεν ὡς κλήρος ἀπηνῆς εἰς μόνους τοὺς ἡλικιωμένους, ἀλλ' ἡ φύσις ἐνέβαλεν εἰς αὐτὸν καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ὡς καὶ τᾶξιν ἐμφύχων. Μία τῶν περιεργότερων ἐκδηλώσεων τῆς διαριοῦς ἐγρηγόρσεως τοῦ ἐνστικτοῦ καταφαίνεται ἐν τῇ πάλῃ τῆς ζωῆς, ἢ δὲ χρῆσις τῆς βίας, τῆς δυνάμεως τοῦ ἰσχυροτέρου, τῆς ἐντόνου διαμαρτυρήσεως — φράσεις ἀπαισίοι τοῦ καθ' ἡμέραν βίου — ὡς φράσις εἶνε βεβαίως ἄγνωστος εἰς τὰ ζῶα, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὡς πρᾶγμα. Ἡ ἐκφραστικωτάτη ἐλαιογραφία τοῦ Freesday ἐρμηνεύει δι' ἀστείου παραδείγματος τὴν γνωστὴν ταύτην θεωρίαν. Λαίμαργον κυνᾶριον ἀγωνίζεται διὰ τῆς βίας ν' ἀποσπάσῃ τὸ μυζοβάλανον ἀπὸ τοῦ στόματος βρέφους, τὸ ὁποῖον πρὸς ὥρας κατέθεσεν ἐκεῖ ἡ μήτηρ ὑπὸ τὸ θάλπος τοῦ ἡλίου καὶ ἀπεμακρύνθη. Ὁ ἀγῶν εἶνε πεισματώδης, ἀμφίβολος δὲ ἡ ἔκβασις αὐτοῦ, ἀφοῦ εἰς τὸ ἐπικουρικὸν σῶμα τῶν δύο ἄλλων κυνᾶριον ἔσπευσε τὸ νήπιον νὰ χρησιμοποίησῃ τὸ βαρὺ πυροβολικόν, τὴν δυνατὴν δηλ. καὶ συγνήν ἀνατίναξιν τῶν ποδῶν του. Μὲ ὕφος ἀβλοδέτου, οὐχὶ ἀμερολήπτου δυστυχῶς οὐδ' ἀπαθοῦς, παρακολοῦοι τὴν πάλῃν οἱ κυνικοὶ γονεῖς ἐνθαρρύνοντες τοὺς σκύλακας δι' ὑλακῶν καὶ ὁμοίων ἀθεμίτων παρακελεύσεων. Ἐν τούτοις ἡ τύχη τοῦ πολέμου φαίνεται εὐνοοῦσα τὸ βρέφος, εἰς ὃ ἐνέπνευσε καὶ τὸ μόνον σωτήριον μέσον, ἣτοι τὸν δυνατώτατον κλαυθμηρισμὸν. Ἐννοεῖται, ὅτι τοιοῦτον πολεμιστήριον σάλπισμα ἀντηχεῖ λίαν ἀποτελεσματικῶς εἰς τὸ φιλόστοργον τῆς ἐκεῖ που παραμενοῦσας μητρὸς ὄψις, καὶ ὅτι ἡ δύναμις τῆς ἰσχυροτέρας ἀποβαίνει σκληρὰ τιμωρὸς τῆς κυνικῆς ἀναιδεΐας.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΘΕΑΤΡΟΝ.

Εὐγενῆς γόνος τῆς αυτοκρατορικῆς οἰκογενείας τῆς Γερμανίας, ὃ πρίγκηψ Γεωργίος, ἐάρησεν ἐσχάτως τὴν ἐξηκονταετηρίδα τῶν γενεθλίων του. Ἰδὸς τοῦ πρίγκηπος Φρειδερίκου, πρεσβυτέρου ἀνεψιοῦ τοῦ βασιλέως Φρειδερίκου Γουλιέλμου Γ', διήγαγε τὰ πρῶτα ἔτη τῆς νεανικῆς του ἡλικίας παρὰ τὰς μαγευτικὰς ὄχθας τοῦ Ἰρῆου καὶ βραδυτέρου τὴν ζωηρὰν αὐτοῦ ἀγάπην πρὸς τὴν τέχνην καὶ τὴν φιλολογίαν ἀνέπτυξε περιηγούμενος τὴν Ἀγγλίαν, Γαλλίαν καὶ Ἰταλίαν. Τὰ δραματικά αὐτοῦ ποιήματα, ἄτινα κατὰ καιροῦς ἐδημοσίευσεν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον G. Conrad καὶ τῶν ὁποίων „ἡ Φαίδρα“ μάλιστα οὐχὶ μικρὰς ἔτυχεν ἐπιδοκιμασίας, συνελέθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν εἰς τέσσαρας τόμους.

Ἐπίσημός τις εὐρωπαϊὸς γνώστης τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως τοῦ Σινικοῦ κράτους, ὃ Dr. Legge ἰσχυρίσθη, ὅτι ἐν ἡ περιπτώσει ὁμαλῶς ἐξακολουθήσει προοδεύουσα ἡ κοινωνικὴ τῆς Εὐρωπαικῆς κόσμου πρὸς τὴν χώραν ἐκείνην, ἐν ἔτει 1900 θὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ Σινικῇ Αὐτοκρατορίᾳ περὶ τὰ 100 ἑκατομμύρια χριστιανῶν.

Κατ' αὐτὰς πρόκειται νὰ ἐκδοθῆ καὶ ἄλλη συμπληρωματικὴ συλλογὴ ἀνεκδότων ἐπιστολῶν τοῦ Γκαίτε ἐκ τῶν ἀρχείων τῆς Βεϊμάρης, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο παρακινεῖ ἡμᾶς νὰ παρενθέσωμεν ἐνταῦθα χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς „Κλειῶς“ ὀλίγας σημειώσεις περὶ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ μεγάλου ποιητοῦ τῆς Γερμανίας. Μέχρι τοῦδε ἐδημοσιεύθησαν ἐν συνόλῳ 7,500 ἐπιστολαὶ τοῦ Γκαίτε. Ἐκ τούτων αἱ 350 χρονολογοῦνται ἀπὸ τῆς νεαρῆς τοῦ ποιητοῦ ἡλικίας καὶ διευδύνονται πρὸς τὴν Φρειδερίκην Βέζερ, Σοφίαν Λαρός, Ἰωάνναν Φάλμερ, πρὸς τὸν Σάλτσμαν, τὴν οἰκογένειαν Κέσστενερ καὶ τὴν κίμνησαν Στόλβεργ. Ἐπιστολαί, εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν τοῦ ποιητοῦ ἀνήκουσαι μέχρι τῆς ἐξ Ἰταλίας ἐπανόδου του, ὑπελογίσθησαν καὶ ἐδημοσιεύθησαν μέχρι τοῦδε 2,200 τὸν ἀριθμὸν. Ἐκ τούτων ἡμῶς τὰ δύο τρίτα τοὐλάχιστον ἀνάγονται εἰς τὴν κυρίαν Σταίν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ποσόν, σχετικῶς ἐλάχιστον, περιέχει τὴν ἄλλην καὶ λίαν σπουδαίαν ἀλληλογραφίαν τοῦ ποιητοῦ. Κατὰ τὴν τρίτην περίοδον, ἐξικνουμένην μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ Σίλλερ, ἐγράφησαν 1700 ἐπιστολαὶ ἣτοι περὶ τὰς ἑκατὸν καθ' ἑκάστον ἔτος. Ἐκ τούτων αἱ τετρακόσκιαι ἀπαρτίζουν μόνην τὴν πρὸς τὸν ποιητὴν Σίλλερ ἀλληλογραφίαν. Αἱ πλεῖστα ὅμως ἐπιστολαὶ ἐγράφησαν κατὰ τὴν τετάρτην καὶ τελευταίαν περίοδον μέχρι τοῦ θανάτου τοῦ

Γκαίτε καὶ συμποσοῦνται εἰς 2250, ἀπασαὶ ἐκδεδομένα. — Ἡδὴ ἀγγέλλεται, ὅτι προσεχῶς θὰ ἐκδοθῆ καὶ ἑτέρα συλλογὴ, περιέχουσα ἑτέρας 2000 ἐπιστολῶν ἀνεκδότων, ὥστε συναριθμουμένων τούτων πρὸς τὰς ἤδη ἐκδεδομένας εὐρίσκομεν, ὅτι ἡ ἀλληλογραφία τοῦ ποιητοῦ τοῦ Φάουστ ἀποτελεῖται ἐκ 10,000 ἐπιστολῶν!!

Ἡ ἐφορία τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου ἀνέθεσεν εἰς τὴν ἐπιστασίαν τοῦ οἰκείου Ἀναγλωστήριου τὴν σύνταξιν καταλόγου πάντων τῶν βιβλίων, ὅσα ἀπὸ τοῦ 1880 ἐδωρήθησαν ἢ ἠγοράσθησαν, μετ' οὐ πολὺ δὲ διανεμέται καὶ πωλεῖται τὸ τελειωθὲν τοῦτο ἔργον, οὗ παρόμοιον κατὰ τὸν ὄγκον καὶ τὴν ἀκριβεστάτην εἰς κλάδους καὶ εἶδη διαίρεσιν δὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ βιβλιονομικὴ φιλολογία. Γνωστὸν, ὅτι ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐφορίας τοῦ κ. Ἐ. Α. Ρόιδου ἐν τῇ Ἐθνικῇ μας Βιβλιοθήκῃ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἤρχισεν ἐκτελούμενον καὶ παρ' ἡμῶν τὸ σωτήριον τοῦτο ἔργον, πρὸς τριετίας δὲ εἶχε δημοσιευθῆ ὀγκώδης κατάλογος τοῦ θεολογικοῦ τμήματος καὶ ἐξακολουθοῦσι καταρτιζόμενοι καὶ οἱ τῶν λοιπῶν.

Τὸ μελόδραμα τοῦ μουσουργοῦ Νέσλερ „ὃ Σαλπικιτῆς τοῦ Σέκιγκεν“ παρεστάθη μέχρι τοῦδε εἰς ὅλα τὰ θεάτρα τῆς Γερμανίας καὶ ἀπέκτησεν ἐν βραχεῖ χρόνῳ μεγάλην δημοτικότητα, διότι ἡ ὑπόθεσις του εἶνε καθαρῶς ἐθνικὴ διὰ τοὺς Γερμανοὺς καὶ ποιητῆς αὐτῆς ἦτον ὃ ἐξοχώτερος των νεωτέρων τῆς Γερμανίας ποιητῶν, ὃ πρὸ δλίγων μηνῶν ἀποθανὼν Ἰωσήφ Βίκτωρ φὸν Σέφελ. Μόνον ἐν βασιλικόν θεάτρον, τὸ τοῦ Μονάχου, δὲν παρέστησε τὸ δημοφιλὲς τοῦτο μελόδραμα μέχρι τοῦδε, λέγεται δὲ ὅτι αἰτία τούτου εἶνε ἡ ἑξῆς: Ὅτε ὃ μελοποιὸς ἦτον ὀλιγώτερον γνωστός, εἶχε προσφέρει εἰς τὴν διευδυνσιν τοῦ ἐν λόγῳ θεάτρον ἐν νέον ἔργον του. Μετ' ὀλίγον ἔλαβεν ὅπως τὰ χειρόγραφα, συγγρόνους δὲ καὶ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ θεάτρον δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ δεχθῆ εἰς τὴν σκηνὴν του τὰ μελοδράματα ὅλων τῶν γερμανῶν μουσουργῶν. Ὁ Νέσλερ ἐκὼν ἄκων ἀπεδέχθη τὴν λίαν σύντομον καὶ ἐκφραστικὴν ταύτην ἀρνησιν καὶ ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος καὶ θεμελιῶν τὸ προσεχὲς ἔνδοξον στάδιόν του. Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων ἐτῶν πραγματικῶς ἡ δόξα του ἐπαύθη διὰ τοῦ „Σαλπικιτοῦ τοῦ Σέκιγκεν“ καὶ ἅπαντα τὰ γερμανικὰ θεάτρα ἔσπευσαν νὰ ζητήσωσι παρὰ τοῦ μελοποιῦ τὸ δικαίωμα τῆς παραστάσεως. Ἦλθεν ἐπομένως ἡ σειρά καὶ εἰς τὸ ἐν λόγῳ μεγαλύνυμον καθίδρυμα, τοῦ ὁποίου